

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Gymnázium, Šternberk, Horní nám. 5
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0218CZ.
Šablona	I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské gramotnosti
Označení materiálu	VY_12_INOVACE_Pap18
Vypracoval(a), Dne	Mgr.Petr Papica,21.1. 2014
Ověřeno (datum)	20.2.2014
Předmět	Český jazyk
Třída	3.A
Téma hodiny	J.Škvorecký
Druh materiálu	Pracovní list
Anotace	Čtení z knihy Zbabělci a otázky k pochopení textu. Otázky a úkoly k J.Škvoreckému.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

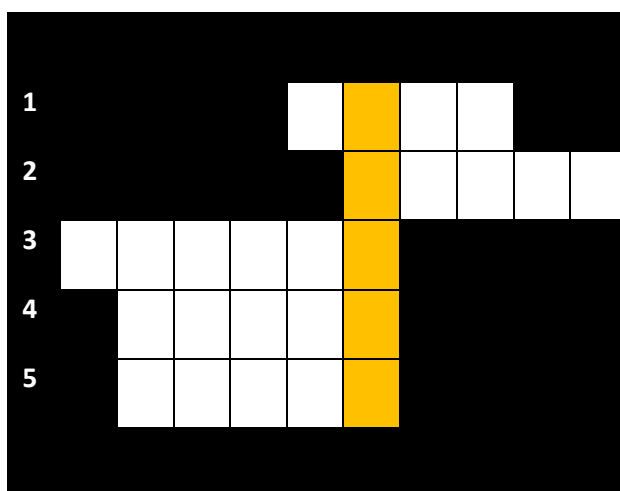
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

JOSEF ŠKVORECKÝ

1. Jméno vypravěče z knihy Umberta Eca.
2. Hlavní hrdinka románu L.N.Tolstého.
3. Jméno Vypravěče ze Selingerova románu.
4. Jméno hlavního hrdiny Puškinova veršovaného románu.
5. Jméno kriminalisty z Nesbøho knih.

Zjisti, ve kterých z níže uvedených Škvoreckého knih vystupuje postava z tajenky.

Zbabělci

Sedmiramenný svícen

Legenda Emöke

Bassaxofon

Lvíče

Konec nylonového věku

Hořkej svět

Tankový prapor

Mirákl

Prima sezóna

Příběh inženýra lidských duší

Scherzo capriccioso

Velká povídka o Americe

Bůh do domu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ze života české společnosti

Povídky tenorsaxofonisty

Smutek poručíka Borůvky

Hříchy pro pátera Knoxe

Konec poručíka Borůvky

Návrat poručíka Borůvky

Úkoly k níže uvedenému textu 1

1. Urči dny, ve kterých se odehrává úryvek.
2. Popiš postavu Dannyho.
3. Popiš, jaký vztah má Danny k opačnému pohlaví.
4. Popiš, jaký je vztah Dannyho ke křesťanství.
5. Popiš, jak si Danny představuje boj.
6. Popiš, jak se chovají dospělí v tomto úryvku.
7. Popiš slovní zásobu vypravěče úryvku
8. Popiš slovní zásobu řeči postav v úryvku.
9. Najdi, ve kterém roce byla kniha napsána.
10. Najdi, jak byla kniha v roce 1958 přijata.
11. Uveď další knihy napsané o druhé světové válce a popiš, čím se Zbabělci odlišují.

Text 1

Odemkl jsem a vstoupil jsem dovnitř. V předsíni jsem nerozsvítil, abych nevzbudil otce a maminku. Ale maminka určitě stejně nespí. Vždycky čekala, až přijdu, pak teprve usnula. A ani pak často ne. Maminka měla vysoký krevní tlak a trpěla nespavostí. Bylo mi jí líto. Jednou, když jsem omylem spáchal v továrně sabotáž a dostal jsem strach, že mě lízne gestapo, uvědomil jsem si najednou, že ji mám rád. Byl to jediný člověk, kterého jsem měl opravdu rád. Jinak jsem si lásku vždycky nějak spíš dělal, ale maminku jsem měl rád. Jenže, měl jsem ji pořád, a tak jsem na ni často zapomínal. Z ložnice jsem slyšel otcovo oddychování. Pověsil jsem klobouk na věšák a podíval jsem se do temného zrcadla. Spatřil jsem v něm svou siluetu. Vždycky jsem se do něho díval, když jsem přicházel v noci domů. Někdy, když jsem rozsvítil, vypadal jsem v tom zrcadle krásně a ušlechtilě. To bylo tím, jak na mě dopadalo světlo lampy seshora. Měl jsem podlouhlý obličej a propadlé tváře, ale ne moc, a rovný nos a oči se stíny kolem a hezká ústa. Představoval jsem se na filmovém plátně. S Judy Garlandovou. Jenže to už bylo dávno. Teď už jsem si to nepředstavoval. Jenom ten zvyk mi zbyl, koukat se v noci do zrcadla. Odešel jsem tiše po koberci do svého pokoje. Zavřel jsem za sebou dveře a postavil jsem saxofon na zem. Pak jsem šmátral rukama před sebou, až jsem nahmatl pianino. Na něm stála Irenina fotka. Předtím tu stála Věřčina fotka a předtím Luciina. A předtím fotka Dagmar Dreslerové.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Musel jsem mít vždycky něčí fotku na piáně. Ucítil jsem chladný kov lampy a otočil jsem vypínačem. Po pokoji se rozlilo vyblité světlo. To bylo tím, že jsem měl v lampičce dvěstědvacítku a v našem domě byl jen stodvacetivoltový proud. Měl jsem dojem, že se světlo nemůže pořádně po pokoji rozlít. Skříň a stůl u rádia byly už skoro ve tmě. Otočil jsem se k posteli. Byla rozestlaná a na prostěradle leželo pečlivě složené pyžamo. To maminka. Strčil jsem saxofon pod postel a sedl jsem si na ni. Cítil jsem se unaven. Stáhl jsem boty, nohu o nohu, rozvázal jsem kravatu a svlékl jsem košili. Pak jsem stáhl najednou kalhoty, spodky a punčochy. Seděl jsem na posteli nahý. Bylo to příjemné. Položil jsem se naznak na postel a dal jsem nohy na peřinu, přehozenou přes pelest. Ležel jsem nahý a polštář i prostěradlo mě příjemně chladily na zádech. Prohlížel jsem se. Takhle nahý jsem se sám sobě líbil. Byl jsem docela hezký, nahý. Měl jsem souměrné tělo a hrudník a úzké boky. Když vedle mě nestál nějaký atlet, takže nebylo měřítko, vypadal jsem docela řecky. Jak na mě zezadu svítila lampa, udělal se mi na kyčlích stín, a měl jsem najednou to ostré nasazení v kyčlích a v tříselech, jako je na Praxitelově Doryforovi, či jak se jmenuje ta socha. Vždycky mně to připadalo nerealistické, a teď jsem to měl na sobě. Zdvihl jsem jednu nohu a protáhl jsem se. Únava byla zas příjemná. Ještě jsem chvíli ležel. Pak jsem se posadil a oblékl jsem si kabátek od pyžama a kalhoty. Zhasl jsem lampičku a shrnul jsem na sebe peřinu. Všechno se uklidnilo. Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého řekl jsem v duchu a začal jsem se modlit. Pane Bože, dej, abych získal Irenu a aby si mě Irena vzala a abych s ní mohl dlouho a šťastně žít. Za to se modlím, Pane Bože, hlavně a nade všecko za to se modlím. Otče náš, odříkával jsem a myslel jsem na Benna a na Helenu a na Kaldouna a na Macháčka a na Wintra a na Bonzu a na revoluci a tak na všechno, a pak jsem si uvědomil, že se nemodlím zbožně, i říkal jsem ještě jednou Otče náš a snažil jsem se myslet na Boha, ale nemohl jsem na něho myslet jinak, než že jsem si ho představoval, jak sedí na trůně v košili a má vousy. A pak jsem se modlil Zdravas, a to bylo lepší, protože Panenku Marii jsem si představoval hodně hezkou a sladkou až do polovice, až do Ježíš, to jsem se v duchu uklonil, a pak jsem si představoval Panenku Marii s Irenou, jak stojí před ní v bílé říze s lilii v ruce a usmívá se na mě. Když jsem skončil, řekl jsem ještě jednou Pane Bože, dej, ať získám Irenu, a pokřičoval jsem se. Ulevilo se mi. Tuhle povinnost jsem měl za sebou. Teď jsem mohl volně myslet. Chtěl jsem myslet na Irenu. A jak to bude s ní. Myslel jsem na sebe, jak spím v posteli a vedle mě spí Irena. Pořád jsme spali a já jsem pořád chtěl otevřít oči a říct jí Ireno, a ona by řekla Copak? a já bych řekl Ireno, víš - a dál jsem už nevěděl, co řeknu, a jenom jsme oba pořád spali a já pořád čekal, až to řeknu, ale neřekl jsem to vůbec.

Sobota 5. V. 1945 Probudil jsem se asi v půl deváté. Za oknem svítilo slunce a v pokoji bylo horko. Ležel jsem v posteli, trochu mě bolela hlava a v ústech jsem měl nechutný pocit. Ležel jsem a díval jsem se na svůj portrét od Rosti nad postelí. Můj vzhled na něm vzbuzoval úctu. Měl jsem obrovskou hlavu a úzká ramínka, takže jsem vypadal vzdělaně. A co bylo na obraze zajímavé, byl kontrast té intelektuální palice a ušpiněného límečku u košile bez kravaty. Pamatoval jsem se na ten obraz. Tenkrát mě Rosta maloval, zrovna když jsem přišel z práce z Mesršmitky, v bavlněné košili, usviněné olejem z ferrofluxu. Vypadal jsem na tom obraze jako Lenin. Díval jsem se tak na sebe a myslel jsem si, že to mám pěkný portrét a že kdybych umřel, zůstala by po mně přece jen hezká věc. Ale jinak to bylo hnusné ráno. Zavřel jsem oči, ale nebyl jsem už dost unaven, abych spal nebo klímal. Bylo nutno

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

vstát. Konečně jsem náhle vstal. Nejlepší bylo se rozhodnout. Šel jsem k oknu a podíval jsem se ven. Nic. Město bylo jako včera. Ani stopy po revoluci. Kdoví, jestli něco bude. Stejně jsem tomu tak úplně nevěřil. Sice se stávaly takové věci, ale že by se to stalo zrovna u nás, to se nezdálo skutečné. Revoluce. Nedoved jsem si představit nikoho ze známých střílet. Pana lékárníka nebo pana továrníka Krocana. Blbost. Přema možná. Přema měl vizáž jako vrah a ve skladu měl nějaké zbraně, to jsem věděl. A taky snad Perlík. Ale jinak to bylo docela iluzorní. Docela. Obrátil jsem se od okna a zapnul jsem rádio. Chvilku jsem čekal a to mě otrávil. Vždycky mě otrávil čekat, až se rádio ohřeje. Z přijímače se ozval nějaký prušácký pochod. Tak ještě nic. Ovšem. Vůbec nic se nestane. Z východu přijdou Rusové a ze západu Američani a všechno slavně osvobodějí a bude po parádě. Vlastně, lépe řečeno, začne paráda. A páni se budou píchat do prsou medailema. Blbost. Odešel jsem do koupelny a pustil jsem vodu. Umyl jsem se a dřel jsem se froté ručníkem, až mi kůže zčervenala. To bylo příjemné. Vrátil jsem se do pokoje, otevřel jsem okno a rozhodil jsem postel. Oknem se nahrnul do pokoje chladný vzduch. Slunce, teď už úplně vyšlé, svítilo svěže a panensky. Odešel jsem do kuchyně, postavil jsem vodu na čaj, přinesl jsem ze spíže rohlíky a začal jsem si je mazat máslem. Samá práce. Podíval jsem se z okna, a tu mě to praštilo do očí. Naproti na domě stavitele Baumana vlála československá vlajka. Zalil mě zvláštní pocit. Pociť, že je mi čtrnáct let a že je osmadvacátého října. Už šest let tahle vlajka nikde nevisela, a teď tady najednou visela zas. A vůbec mně nepřípadala nová nebo neznámá. Byla to pěkná, aspoň třímetrová vlajka, dobře vypraná a svítila červení a bělobou. Tak už je to tady, řeklo to ve mně. Tak přece revoluce. Vzpomněl jsem si na rádio. Vběhl jsem do pokoje, otočil jsem vypínačem a čekal. Přitom jsem si všiml, že vlajky visí taky na nemocnici a na státních domech. U Vašatů ji někdo zrovna vystrkoval z okna. Ano. Už to je tady. Jako kdyby to už bylo, docela v suchu. A zatím tady jsou ještě Němci. Rádio se rozehrálo. Byla to muzika. Poslouchal jsem a nebyla to německá muzika. Někjaký Kmochův pochod. Ovšem, samozřejmě si nemohli vymyslet nic lepšího než kmochovku. Takováhle revoluce by mě otrávil. Poslouchal jsem s nechutí plechovou muziku a byl jsem rozladěn. Najednou muzika přestala a z rádia se ozval neznámý hlas. Nebyl to normální hlasatel. Byl to někdo jiný a hlásil. Pražané! Pomozte rozhlasu! Všichni, kdo máte zbraně, přijďte ihned do rozhlasu! Srdce se mi vecpalo do krku. Ta senzace! Tohle neměli nikde! Aby povstali a dirigovali si povstání rozhlasem! Povedlo se to. Dostal jsem chuť se toho zúčastnit. Vstal jsem a vtom jsem si vzpomněl na čaj. Ano. Musím se na to najíst. Šel jsem rychle do kuchyně a začal jsem snídat. Jedl jsem s chutí. Tak v Praze to začalo. Tak v rozhlase se střílí. To je tam, na Fošovce, co vždycky stál před vchodem skopčák s plechovým pŕlmesícem na prsou. Tak tam se střílí. Možná, že už jsou mrtví. Přivřel jsem oči a představil jsem si to. Chlapi v občanských kvádrech a s puškama za překocenou elektrikou. Elegantní chlapi se světlýma kloboukama a s automatama, přikrčení za kandelábry. To bylo ono. Takhle jsem si představoval revoluci. Uniformy mě nelákaly. To bylo něco na Němce. Na uniformy! Tohle. Zootsuiteři, jak se jim pořád vysmívali v Signálu. Elegantně ozbrojení a se žvejkačkama v zubech. Takhle se měla dělat revoluce proti Němcům. Kdepak uniformy. Dojedl jsem rohlíky a rozhodl jsem se, že do toho teda půjdu s veškerou elegancí. Vytáhl jsem ze skříně tmavohnědé sako, vzal jsem si bílou košili a oblékl jsem si světlé kalhoty. Pak jsem si uvázal modrozlutou hedvábnou kravatu s velkým vzorem na malý uzílek a natáhl jsem si tmavohnědé sako.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzal jsem si hnědé boty s perforováním, okartáčoval jsem se a šel jsem se podívat do zrcadla. Vypadal jsem elegantně. To mě blažilo. Posadil jsem si na hlavu světlý klobouk, ještě jednou jsem se podíval do zrcadla a vypadl jsem z bytu. Když jsem v druhém poschodí míjel Strnadovic dveře, objevila se v nich najednou paní Strnadová. "Pane Danny! Pane Danny!" volala hystericky. V očích se jí koulely slzy. "Rukulíbám," řekl jsem, smeknul jsem klobouk a zazubil jsem se na ni. "Tak už jí máme, pane Danny! Tak už máme zase svobodu!" "No, ještě ne!" řekl jsem takovým tónem, jako kdybych říkal: No! Máme! Už jí máme! a pořád jsem se zdvořile zubil. "Vidíte! Bože, to je radost! To je radost!" křičela na mě a vůbec si nevšimla toho, co jsem řekl.

"To je. Už jí máme," řekl jsem. "Ano. Bože, já bych se radostí zbláznila, věříte?" "Věřím. Ušimáme," řekl jsem. "Teď to zas bude radost žít. A všechny ty bestie by se měly odstřílet." "Jistěže ano." "Vidíte, a všechny, co s nima táhli, bez milosti pozavírat." "Samozřejmě," řekl jsem. Věděl jsem, proč je ta baba tak radikální. Muž její sousedky byl kolaborant. A ona se se sousedkou nesnesla. Samozřejmě. Ta byla pro střílení. "Všechny pozavírat. A kdo má na svědomí něčí život - zastřelit! Bez milosti." "Střílet se bude," řekl jsem. "Vidíte," řekla se zájmem. "Víte, já bych kuřeti neublížila, ale pro tyhle bestie nemám slitování." "Von nikdo," řekl jsem. "A to byste se mýlil. Sou lidi, který by chtěli všechno odpouštět a na všechno zapomenout. Ale já nezapomenu nikdy. Já ne!" "Depak," řekl jsem. "Protože když teď zapomenem, za dvacet let tu máme Němce zas. Už se nám to vymstilo jednou. Po druhý už se to nesmí stát." "Jistě," řekl jsem. "Co by tomu řekly naše děti? Ty by nás pěkně pochválily, že sme byli tak hloupí a lehkomyšní a nic jsme se nenaučili." "Jistě," řekl jsem. "Promiňte, milostivá paní, já mám důležitou schůzku, já musím jít." Baba se na mě usmála. "Aha. Rozumím," řekla. "No, já vás nebudu zdržovat, pane Danny, jen běžte. A pozdravujte slečnu Irenku. Ta bude mít taky radost." "Ano. Děkuji, rukulíbám," řekl jsem sladce a dal jsem se do klusu se schodů. Baba byla vševědoucí. Vyšťárala všechno. Rád bych byl věděl, odkud se to dopátrala, že blbnu za Irenou. Ale bylo to vlastně jednoduché. Irena byla sestřenice Bertíka Moutelíkového a Bertík Moutelíků povídal. A paní učitelka Čiháková byla teta Bertíka Moutelíkového. A slečna Strnadová učila na obecné škole se slečnou Čihákovou. A slečna Strnadová s nikým nechodila, jenom s matinkou. Tak se to matinka dozvěděla. Bylo to jednoduché. Bylo mi to jedno. Vypadl jsem na ulici. Všude bylo plno lidí. Z většiny domů už vlály prapory a svítilo na ně slunce. Proudění lidí se valily ulicí a smály se. Každý se cenil. Udělal jsem pohrdlivý obličej. Blbost, takhle se smát. Takhle blbě šťastně. Ušklibovat se. Ušklibovat se nad Němcema a nad rajchem. Dal jsem si jednu ruku do kapsy a šel jsem pomalu s davem. Kolem mě se valili tatíci a všelijací kluci a každý měl něco v knoflíkové dírce. Z domu vyběhl pan kapelník Petrбок v uniformě a utíkal na náměstí. Měl bílé rukavice a v nich hůl se zlatou koulí na konci. Ten blbec. Ten vůl, co nám vždycky dělal potíže kvůli kapelnické licenci a říkal, že jazz není naše národní česká hudba a že by se měl zakázat. A teď si myslel, že bude s tou svojí pitomou plechovou muzikou vítat Rusáky. Ale my je budeme vítat taky. A bez koncese, to ať si spočítá. Budeme je vítat s prima dixielandem, s chraplavým Vencovým trombíkem a s Bennovou plakavou trubkou. My je uvítáme. A ne pan Petrбок. A my budeme hrát v lázních k tanci. A my budeme tancovat swing a pořádat lampiónovou slavnost na koupališti. Šel jsem pomalu dál a rozhlížel jsem se. Svítilo slunce a vzduch byl májový a svěží. Před otcovou bankou stál ve stínu průjezdu pan Vladyka, bankovní kolaborant, a

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

klepal se. Byl bledý jako smrt a v knoflíkové dírcce měl obrovskou kokardu s všelijakými lípovými lístky a jiným smetím. Jak se strachy klepal, třásla se mu i kokarda. Rozhlížel se poděšeně, ale nikdo si ho nevšímal. Ušklíbl jsem se a přešel jsem kolem něho. Na rohu u Novotných jsem spatřil Pedra Geršvína. Zamířil jsem k němu. "Ahoj," řekl jsem mu. "Tě vidím," řekl mi a dotkl se dvěma prsty střechy klobouku. Byl opřen o protitankovou překážku, která tam stála, a měl nohy efektně zkřížené. "Tak co?" řekl jsem. "Patřím na lid," řekl. "Nepudeš dál?" "Čekej. Čekám na Haryho." "Oukej. Kde je?" "Šel pro barvu." "Na co?" "Budem černit." "Co?" "Černit." "Ale co?" "Germánský nápisy." "Jo tak. To du s váma." "De eště Benno s Lexou šli pro štafle." "A přijdou sem?" "Jo." Odmlčeli jsme se. Pak jsem řekl: "Poslouchals Prahu?" "Jo." "A cos tomu říkal?" "No je to žrádlo." "Že? To, čeče, neměli nikde, ani ve Varšavě, ani v Paříži, aby si vysílali revoluci rozhlasem." "V Paříži to měli." "Myslíš? Já myslím, že ne."

"Ba jo. Určitě." "No, já nevím. "Beton." "No možná." Zase jsme chvíli mlčeli. Pedro byl ledově klidný a úsečný. Takový on byl vždycky. Moc toho v hlavě neměl, ale dovedl to, co tam měl, podávat po tak malých porcích, že mu to vydrželo dýl než klukům, kteří měli kebulé přecpané vědomostma. "Poslyš, co myslíš. Bude se tady střílet?" řekl jsem. "Mám obavy. "Myslíš, že by se mělo rači počkat?" "Samo." "Já si taky myslím. Chlapi se do toho ženou jako blázni a bez zbraní - " "Ať se ženou, dyž se jim chce natáhnout péra za komunismus." "Myslíš, že to je tak?" "No určitě." "Že tady budou komunisti?" "To je jasný." "No já nevím. Bylo by to blbý. Ale přece jen Beneš - " "Nemůže nic dělat." Chvilku jsem mlčel. Pak jsem řekl: "A co budeš dělat ty?" "Já?" "No. Jestli přijdou komunisti." "Kamaráde - ale mezi náma - " "Samo." Pedro se na mě pátravě zadíval. "Jakmile se vyčistěj silnice," povídal, "sednu na cyklón a sem v tahu." "A kam pojeděš?" "K Američanum, ne?" "No jo," řekl jsem. "To máš pravdu. Vono to bude nejlepší." "Vás Bůch, páscí," ozvalo se za náma. Byl to Harýk. Měl na sobě drogistický plášť, v jedné ruce držel plechovku s barvou, v druhé malířskou štětku a zubil se. "Ahoj," řekl jsem. "Tak gratuluju ti k svobodě." "Já tobě taky, já tobě taky," řekl Harýk. "Páni, viděli ste starýho Petrbocka?" "No. S rukavičkama a s koulí." "Ten měl ránu, páni. A počkejte, až vodpoledne vyrukuje s kutálkou k celnici." "Moh by. Aspoň by se tam moh do něčeho připlíst a my bysme se ho lacino zbavili," řekl jsem. "Fakt," řekl Harýk. "Jenže bysme museli místo něj hrát na funusech." Pedro se zasmál.

"Jo. Tady se už slaví vítězství a svoboda a zapomněli, že tu eště nebyla fronta." "Myslíš, že sem doleze?" řekl Harýk. "A ty myslíš, že se vypaří?" "No třeba je zajmou Rusáci dřív, než se sem dostanou." "To se netěš." "Proč?" "Probože Germáni prchaj expres k Američanum." "Leda to," řekl Harýk. Zmlkli jsme a zahleděli jsme se do davu. Z průjezdu Lidobia se vynořil Lexa s Bennem. Nesli pod pažďí štafle. Lexa byl v normálních šatech, ale Benno měl na sobě bílý plášť a papírový kornout na hlavě. Zamířil k nám. "To je dost, že dete," řekl Harýk. "Starej Matějka nám ho nechtěl pučit. Abysme ho prej nepoškodili," řekl Lexa. "Tak dem, chlapi. Ať něco uděláme," řekl Benno. Podíval jsem se na něho. Nevypadal, že by měl strach. Přistoupil jsem k němu. "Tak co," řekl jsem. "Co?" "Jak ses vyspal." "Elegantně," řekl. "A co ty?" "No já taky. De to docela hladce, co?" "Jen počkej. Náš fotr už je na radnici." "Jo," řekl Lexa. "A starej Čemelík taky. Prej v poledne vyhlásej samostatnej kosteleckej stát a zvolěj Šabatu presidentem a vypověďej válku Německu." "Nebo vyhlásej neutralitu, ne?" řekl

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Harýk. "Taky možný." "Tak dem, sakra," řekl Benno. "Dem," řekl Harýk. "Kam dem nejdřív?" zeptal jsem se. "Nejdřív dem k nám do kšeftu," řekl Benno. Hnuli jsme se. Lidi se za náma dívali a někteří se na nás smáli. "Tak jen do toho, chlapci," řekl nějaký děda. "Zamažte to všechno." "Jo, zamažem," řekl Harýk. "Celou minulost," řekl Pedro. "A utrpení," řekl Harýk. Děda se na nás podíval a bylo vidět, že neví, na čem je. Ale my jsme šli dál. Lidi se pořád valili, jednou stranou ulice k náměstí a druhou od náměstí. Všude vlály vlajky. Pan Kodet strkal zrovna do výkladu Benešovu bustu a jeho paní dělala pozadí. Mačkala záhyby na československé vlajce a prohlížela si je z dálky. Vedle u Šubrtů měli ve výkladě šest vlajek. Všechny Spojence. I čínskou. Šli jsme dál. Před obchodním domem U města Londýna stál pan Moutelík a stříhal trikolóru. Tlačil se kolem něj hustý dav, hlavně kluci, a škemrali. "Pane Moutelík, mně taky!"

Pan Moutelík to stříhal zdarma. Byl, pane, velkomyslný. Protože byl, pane, vlastenec. A měl, pane, největší kšeft v Kostelci. Jeho úplně holá hlava se leskla ve slunci. Když jsme došli k němu, právě dostříhal poslední kousek. Zvedl ruce do vzduchu a zavolal: "Už nemám! Netlačte se! Vidíte, že už nemám." Harýk se zastavil. "Pane Moutelík, máme vás začernit?" "Cože, Harýčku?" "Jestli vám máme začernit firmu?" "Ach tak! To poťte, mládenci," řekl pan Moutelík. "To poťte. Za to vám budu vděčněj." Lexa s Bennem roztáhli štafle před vchodem. Harýk vylezl pomalu nahoru. "Opatrně," řekl pan Moutelík. "Abyste nepoškodili český text." "Bestarosti," řekl Harýk a začal odborně začerňovat německý nápis. "Opatrně," řekl pan Moutelík a díval se na něj nahoru. Harýk natíral s klidem. Ale najednou se z černého nátěru odlípl úzký pramínek a stekl po firmě dolů přes český text. "Pozor!" vykřikl pan Moutelík. "Utři to, Harýku!" "Nemám čím," řekl Harýk. "Počkej," zavolal pan Moutelík. "Růžo! Rychle! Přines hadr!" "Ano, pane šéf," řekla Růža, vyjeveně se podívala nahoru a zmizela v krámě. Harýk seděl na štaflích a nedělal nic. Čekali jsme. Růža nepřicházela. Harýk si přendal štětec do druhé ruky a pokusil se setřít to rukou. Ale jenom to rozmazal. "Pozor! Ne! To ne!" zvolal pan Moutelík. "

(J.Škvorecký – Zbabělci)

Otázky k uvedenému textu 2

1. Podle charakteru textu, urči, kde v té době bydlel J.Škvorecký.
2. Popiš slovní zásobu úryvku.
3. Vypiš slova, která jsou jiná a popiš, jakým způsobem vznikla.
4. Vyhledej knihy Josefa Škvoreckého, které mají podobnou slovní zásobu jako tento úryvek.

Bylo to jenom potom, co tetička Cathy a strýček Connie obdrželi svůj sityznšip, že si čenžli druhé jméno na Handle, rozum jsoucí, že džab Cozy skoro lámal jazyk, jak zkoušel říct
Drahodobřevyhandloval, když strýček Connie bral přísahu na bibli. Byli jiní před ním, kteří také měli trabl s voláním strýčka u jeho druhého jména. Ještě víc trabl měl starý dak Thithethornthistlecouth, který dal tetičce Cathy džab sestry a recepšionistky, on jdoucí starý lečr a tetička vpravdivý plnič očí.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tetička vždy asistovala na svého jména skončení, a když s námi navštěvovali v Tróně, řekla tentvojovi: „Není to stupidní? Úplně sexles. Američan nemůže říct, jestli jsem ženská nebo chlap.“ „Pocem, Katko,“ pravil tentvuj, který je její bratr, a přes ní podíval. Tetička byla ve svých lívajských. „Chlapa dno nevyplní nikdy tyhle džínsy jako tvoje dno. Každý pozná, že seš ženská, anles že je slepej.“ „Tys mi nedostal Oto,“ řekla tetička. „Já míním podle jména. Kdežto v Česku každej: Drahodobřevyhandlovaná. Já nevzdám své ová. Jsem pyšná na svůj matkový jazyk a sex.

(Trip do Česka)

Použitá literatura:

ŠKVORECKÝ, Josef. *Zbabělci*. [Vyd. 3.]. Praha: Československý spisovatel, 1966.

LUSTIG, Arnošt, Milan KUNDERA a Josef ŠKVORECKÝ. *Velká trojka*. Vyd. 1. Praha: Galaxie, 1991. ISBN 80-852-0406-1.